

A

(Printed Pages 3)

Roll No. _____

AS-2153

M.A. (Fourth Semester) Examination, 2015

SANSKRIT

First Paper

वर्ग - ग : दर्शन-I

(न्यायशास्त्रम्)

Time Allowed : Three Hours] [Maximum Marks : 100

निर्देश : पञ्च प्रश्नाः समाधेयाः। प्रथम प्रश्नोऽनिवार्यः अस्ति।

प्रतिवर्गदिकः प्रश्नः समाधेयाः।

4×5=20

1. लघूत्तराणि देयानि -

(क) असमवायिकारणम् ।

(ख) काल लक्षणम् ।

(ग) निर्विकल्पकज्ञानम् ।

(घ) प्रमाणफलम् ।

(ङ) स्वलक्षणस्वरूपम् ।

P.T.O.

(2)

प्रथमो वर्गः

20

2. न्यायसिद्धान्तमुक्तावलीमधिकृत्य व्याख्या कार्या- 20
(क) अभावस्तु द्विधा।
(ख) तत्र क्षितिर्गन्धहेतु।
3. मुक्तावलीटीकानुसारेण व्याख्या कार्या -
(क) वर्णः शुक्लो रसस्पर्शौ जल मधुशीतलौ।
(ख) आकाशस्य तु विज्ञेयः शब्दो वैशेषिको गुणः।

द्वितीयो वर्गः

20

4. न्यायसिद्धान्तमुक्तावलीमधिकृत्य
समवायस्य निरूपणं क्रियताम् ।
5. न्यायसिद्धान्तमुक्तावलीमधिकृत्य
अन्यथासिद्धस्य विवेचनं क्रियताम् ।

तृतीयो वर्गः

20

6. व्याख्या कार्या-
(क) तदेव परमार्थसत् ।
(ख) अर्थप्रतीतिरूपत्वात् ।

AS-2153

(3)

7. व्याख्या कार्या-

- (क) सोऽनुमानस्य विषयः।
(ख) अर्थसारूमस्य प्रमाणम् ।

चतुर्थो वर्गः

20

8. न्यायबिन्दुग्रन्थे प्रतिपादितं प्रमाणस्य प्रकारं विवेचनीयम् ।
9. न्यायबिन्दुग्रन्थे निरूपितं निर्विकल्पकस्वरूपम् विवेचनीयम् ।

AS-2153